

man sich verschwägern darf, in dessen Familie man heirathen darf LĀTJ. 8, 2, 11. अविवाह्या हि राजानो देवयानि पितृस्तव MBh. 1, 3876. — 3) verschwägert, durch Heirath verwandt JĀG. 1, 110 (Schwiegersohn STENZLER). MBh. 2, 1390. सप्यत्तरविवाह्याश्च कौशिका बहवः स्मृताः HARIV. 1468 = 1772. nach dem Comm. = वैवाह्य Gegenschwäger Gobh. 4, 10, 20.

विविंश (2. वि + विंश) m. 1) N. pr. eines Sohnes des Ikshvāku (Vira) und Grosssohnes des Kshupa MBh. 14, 68. MĀK. P. 120, 14. fg. — 2) pl. Bez. der Vaiçja in Plakshadvīpa VP. (2te Aufl.) 2, 193.

विविंशति (2. वि + विं) m. N. pr. eines der 100 Söhne des Dhṛtarāṣṭra MBh. 1, 2447. 2729. 4543. 4, 1151. eines Sohnes des Viṃṣa und Urgrosssohnes des Khanitra VP. 332. eines Sohnes des Kā-kshusha und Grosssohnes des Khanitra Bhāg. P. 9, 2, 24. fg.

विविक्त 1) adj. und n. s. u. 1. विच् mit वि; विविक्ता s. u. विवृक्ता. — 2) m. = वसुनन्द H. an. 3, 297. = वसुनन्द Med. t. 133. fg.

विविक्तता (von विविक्त) f. 1) Unterschiedenheit, Gesondertheit: वर्ण-पदवाक्य^o so v. a. genaue Sonderung der einzelnen Laute, Wörter und Sätze bei der Aussprache H. 71. — 2) Isolirtheit: प्रतीकारा नृपस्याय-मनयत विविक्तताम् RĀG. Tār. 5, 354. — 3) Reinheit, Lauterkeit: des Ākāṣa Suçr. 1, 313, 2 (vgl. 131, 17). — 4) körperliches Wohlbehagen Suçr. 2, 219, 8. ÇĀṅg. Sām. 3, 6, 10.

विविक्तव (wie eben) n. Einsamkeit MĀK. 98, 25.

विविक्तनामन् m. N. pr. eines der sieben Söhne des Hiraṇyaretas, Beherrschers von Kuçadvīpa, und des von ihm beherrschten Varsha dieses Dvīpa Bhāg. P. 5, 20, 15.

विविक्ति (von 1. विच् mit वि) f. 1) Sonderung, Trennung VS. 30, 13. विविति v. l. im TBr. — 2) richtige Unterscheidung SARVADARÇANAS. 74, 21.

विविक्तीकर विविक्त + 1. कर् leer machen: अन्तःपुरातम्^o कृतं त-या aus dem die übrigen Bewohner von ihr entfernt worden waren KATHAS. 74, 231. allein lassen, verlassen: (आश्रमम्) सेकान्ते मुनिकन्याभि-र्विविक्तीकृतवृत्तकम् RAGH. ed. Calc. 1, 52.

विविक्तीत् (von 1. विच् mit वि) adj. unterscheidend RV. 3, 37, 1.

विवित् (vom desid. von 1. विप्) nom. ag. Vop. 3, 151. nom. विविट्.

विवितु (wie eben) adj. hineinzugehen beabsichtigend, — im Begriff stehend; mit acc.: उद्यानम् VIKR. 24. नगरम् RĀG. Tār. 8, 1160. 1367. अरण्यभ्यन्तरम् KATHAS. 94, 12. 109, 60. Bhāg. P. 9, 4, 50. 11, 18, 1. तमः 4, 21, 46. देवतालपम् Verz. d. Oxf. H. 239, b, 6. पतंगवदङ्गिमुखम् KUMĀRAS. 3, 64. वङ्गिम् KATHAS. 22, 241. Bhāg. P. 10, 89, 45. mit loc. RĀG. Tār. 8, 1665.

विविचि (von 1. विच् mit वि) adj. P. 3, 2, 171, VArtt. 2, Schol. unter-scheidend, sondernd: Agni RV. 5, 8, 3. TBr. 3, 7, 3, 5. Ait. Br. 7, 6. ÇAT. Br. 12, 4, 4, 2. ĀÇV. ÇR. 3, 13, 5. Indra VĀLAKH. 2, 6. विविचीष्ट Comm. zu TS. 3, 3, 11, 3.

विविज्ञ RĀG. Tār. 4, 50 fehlerhaft für विविग् (s. u. विज्ञ mit वि), wie die ed. Calc. liest.

विविष्टै TAITT. ĀR. 10, 58 in Ind. St. 2, 87 = विविष्टौ.

विविति f. nach dem Comm. so v. a. विशेषलाभ Gewinnung (von 3. विट् mit वि) TBr. 3, 4, 4, 7. विविति v. l. in VS.

विवित्सा (vom desid. von 1. विट्) f. das Verlangen kennen zu lernen

MBh. 7, 9135 (nach der Lesart der ed. Bomb.; विकृता ed. Calc.). Bhāg. P. 11, 7, 27. सर्वधर्म^o 1, 9, 1. 3, 7, 40. 7, 13, 13. 10, 49, 14. 69, 19.

विवित्सु (wie eben) 1) adj. kennen zu lernen wünschend, mit acc. MBh. 3, 2213. Bhāg. P. 3, 8, 3. 7, 13, 15. PANĀB. 3, 7, 2. — 2) m. N. pr. eines Sohnes des Dhṛtarāṣṭra MBh. 1, 2731. 4544. 6, 2838. 8, 2446. 2451.

विविदिका bei GAUDAP. zu SĀMĀJAK. 30 fehlerhaft für विविदिषा.

विविदिषा f. = विवित्सा GAUDAP. zu SĀMĀJAK. 1. 30 (wo त्रिदण्ड-कमण्डलुविविदिषातो zu lesen ist). WILSON, SĀMĀJAK. S. 6. Einl. zu KAUSH. Up.

विविदिषु adj. = विवित्सु ÇĀMĀK. zu BRH. ĀR. Up. S. 196. अ^o BHATṬ. 7, 99.

विविद्युत् (2. वि + वि) adj. blitzlos: जलधर HARIV. 3822.

विविध (2. वि + विधा) 1) adj. (f. अ) verschiedenartig, mannichfaltig, allerhand AK. 3, 2, 43. H. 1469. सिम्बुर्विविधा: प्रज्ञा: M. 1, 8, 39. गु-च्छुल्लम् 48. वधि: 8, 193. वधेन 310. MBh. 3, 1810. 1829. 2194. 12142.

राज्य 7, 2231. R. 1, 9, 14. 35. 53, 14. 24. Suçr. 1, 117, 9. VARĀH. BRH. S. 19, 15. 33, 1. 3. Spr. 660 (II). 2595. KATHAS. 20, 227. Bhāg. P. 4, 5, 3. 7, 6, 26. BRAHMA-P. in LA. (III) 52, 2. PANĀT. 192, 22. विविधोपेत so v. a. विविध R. 2, 80, 5. विविधम् adv. 66, 2. 78, 6. — 2) m. N. eines Ekāha ÇĀMĀK. ÇR. 14, 28, 13.

विविध्य (2. वि + वि) m. N. pr. eines Dānava MBh. 3, 680.

विविधय s. u. विवध.

विविंश m. v. l. für विविंश VP. (2te Aufl.) 2, 193.

विवीत (von वी = व्य) m. ein umzäunter Weideplatz (= प्रचुरतृणा-काष्ठा रक्षमाणः परिगृहीता भूप्रदेशः Mit. im ÇKDr.) JĀG. 2, 160. 282. भर्तृ der Besitzer eines solchen Platzes (Aufseher des Ortsgebietes STENZLER) 271. — Vgl. वीतक.

विवोवध s. u. विवध.

विवृक्ता (partic. von वर्ज् mit वि) adj. f. = दुर्भागा BHŪRIPRAJOGA im ÇKDr. विविक्ता ÇKDr. nach TRIK., die gedr. Ausg. 2, 6, 4 liest aber विरक्ता.

विवृत् in einer Formel VS. 13, 9.

विवृत 1) adj. s. u. 1. वरु mit वि. — 2) f. अ) Bez. einer best. Eruption MED. t. 136. BHĀVAPR. im ÇKDr. Suppl. WISE 412. Suçr. 1, 292, 7. 293, 1. ÇĀṅg. Sām. 1, 7, 65. Vgl. विवृता. — b) als Pflanzennamen Suçr. 1, 144, 16 vermuthlich fehlerhaft, त्रिवृत् liest WISE 146.

विवृतता (von विवृत) f. das Offenbarwerden: न शशाक मनोगतम् । तं शोकं राघवः सोढुं स (sc. शोकः) विवृततां गतः R. 2, 26, 7.

विवृतात (विवृत + अत Auge) m. Hahn H. 1325. — Vgl. विवृतात.

विवृति (von 1. वरु mit वि) f. = विवरण Auseinanderlegung, Erör-terung, Erklärung, Erläuterung: धर्म^o (fälschlich^o वृत्ति gedr.; vgl. MÉL. asiat. I, 282, ÇI. 10) Verz. d. Oxf. H. 122, b, 37. पातक^o 123, a, 8. 39. 49. 136, b, 8 v. u. सूत्र^o 177, b, 15. 183, b, 5. 264, a, 18. UTPALA am Anfange und am Schlusse von VARĀH. BRH. SARVADARÇANAS. 90, 19. °विमर्शिनी f. Titel eines Commentars Verz. d. Oxf. H. 238, b, 33. न्यायमकरन्द^o, म-करन्द^o desgl. HALL 133. — Vgl. कन्द^o.

विवृताक्ति (विवृत + अ^o) f. offener —, unverhüllter —, deutlicher Ausdruck (Gegens. गूढाक्ति) KUVĀLAJ. 148, a.